

דְּלֹא יַחְזוֹר עַל פְּרִסְיָה, עַד דִּיטוּל נּוֹקְמָא מְנִיָּה. פְּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאָמַר. וְדָאִי, בְּגִין דָּא הוּוּ אַזְלִי בְּמִדְבְּרָא וְעַל יַמָּא, וְלֹא יִיעֲלוּן בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, עַד דִּיטוּל נּוֹקְמָא מְנִיָּה דְעַמְלָק.

עַמְלָק מָאן הוּא לְעִילָא, דְּהָא חֲזִינָן דְּבַלְעָם וּבְלָק מִתְּפָן הוּוּ נִשְׁמַתִּין דְּלְהוֹן, וּבְגִין דָּא הוּוּ שְׁנָאִין לִישְׂרָאֵל יְתִיר מְכַל אוֹמָה וְלִישָׁן, וּבְגִין דָּא עַמְלָק רְשִׁים בְּשִׁמְהוֹן, ע"ם מִן בַּלְעָם, ל"ק מִן בְּלָק, וְדָכַר וְנוֹקְבָא אִינוּן עַמְלָקִים. וְעַלִּיָּהּ אֲתָמַר, (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֹן בִּיעֻקֵּב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּנוּנָא דְּאִית בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע אַנְפִּין, יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לְאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לְאָה, יַעֲקֹב עִם רַחֵל, לְקַבֵּל, (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הָכִי אִית אַרְבַּע אַנְפִּין לְעַמְלָק, קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֵמֶל, וְאַוּן. עֵמֶל רְשִׁים בְּעַמְלָק. וְהָמֵן דְּהוּוּ מִסְטָרָא דְעַמְלָק, (תהלים ז) יָשׁוּב עֵמֶל בְּרָאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֵשׂוֹ מִעַמְלָק הוּוּ. וְלְעִילָא עַמְלָק, סְמָאֵל. עֵמֶל, נַחֲשׁ, אֹן, וּמְרָמָה. דְּמִפְתִּי לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמַחֲטִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עֵמֶל, קָסָם, ק' מִן עַמְלָק ס"ם מִן סְמָא"ל. נַחֲשׁ, א"ל מִסְמָאֵל (כאן חסר).

עֲרִיָּה אֲתָמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לֶךְ לָךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בֵּית מוֹלַדְתְּךָ שְׁלֶךְ מִבְּתֵי הַלְבָנָה הַלְלוּ, אוּ בְּתֵי שְׁבֵתָאִי, אוּ בְּתֵי מְאָדִים. שְׁעַל בְּתֵי מְאָדִים וּבְתֵי שְׁבֵתָאִי וּלְבָנָה וְלְבָנָה, עַלִּיָּהּ אֲתָמַר, אִין מִתְחִילִין בְּב"ד (אין סתחילין ב' ואין כסוימין ב'). דְּמְאָדִים סוּמְקוּ דְּחַמָּה, גִּיהֶנָם, אִימָא דְעֵשׂוֹ, דְּאֲתִילִידַת בְּיוֹמָא תְנַיִנָא. וְסִיְהָרָא, אִיהוּ טוֹב וְרַע, טוֹב בְּמִלּוּאָה. וְרַע בְּחִסְרוּנָה.

וּבְגִין דְּאִיָּה כְּלִילָא מְטוֹב וְרַע, מוֹנִין בְּהַ

שִׁיקַח נִקְמָה מִמֶּנּוּ. פְּתַח רוּעָה הַנְּאָמֵן וְאָמַר, וְדָאִי מְשׁוּם זֶה הִיּוּ הוֹלְכִים בְּמִדְבָּר וְעַל הַיָּם, וְלֹא יִכְנָסוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, עַד שִׁיטַל נִקְמָה מִעַמְלָק.

עַמְלָק מָהוּ לְמַעְלָה? שְׁהָרִי רְאִינוּ שְׁבַלְעָם וּבְלָק הִיּוּ נִשְׁמוּתֵיהֶם מְשָׁם, וּמְשׁוּם זֶה שְׁנָאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מְכַל אֶמָּה וְלִישָׁן, וְלָכֵן עַמְלָק רְשִׁים בְּשִׁמְם - ע"ם מִבַּלְעָם, ל"ק מִבְּלָק. וְזָכַר וּנְקָבָה הֵם עַמְלָקִים, וְעַלִּיָּהֶם נְאָמַר (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֹן בִּיעֻקֵּב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ שֵׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פְּנִים: יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לְאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לְאָה, יַעֲקֹב עִם רַחֵל, כְּנָגַד (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן - כְּףִי יֵשׁ אַרְבַּע פְּנִים לְעַמְלָק: קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֵמֶל, וְאַוּן. עֵמֶל רְשִׁים בְּעַמְלָק, וְהָמֵן שְׁהִיָּה מִצַּד עַמְלָק - (תהלים ז) יָשׁוּב עֵמֶל בְּרָאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֵשׂוֹ מִעַמְלָק הִיּוּ. וְלְמַעְלָה עַמְלָק, סְמָאֵל. עֵמֶל, נַחֲשׁ, אֹן, וּמְרָמָה. שְׁמִפְתֵּיהָ אֶת הָאָדָם לְחַטָּא לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. קָסָם - ק' מִן עַמְלָק, ס"ם מִן סְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל מִן סְמָאֵל (כאן חסר).

עֲרִיָּה נְאָמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לֶךְ לָךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בֵּית מוֹלַדְתְּךָ שְׁלֶךְ מִבְּתֵי הַלְבָנָה הַלְלוּ, אוּ בְּתֵי שְׁבֵתָאִי, אוּ בְּתֵי מְאָדִים. שְׁעַל בְּתֵי מְאָדִים וּבְתֵי שְׁבֵתָאִי וּלְבָנָה וְלְבָנָה, אִין מִתְחִילִים בְּשָׁנֵי וְרַבִּיעֵי, (ואין מתחילין בשני ואין מסוימין ברביעי) שְׁמְאָדִים אָדָם הַחַמָּה, גִּיהֶנָם אִם שֶׁל עֵשׂוֹ, שְׁנוּלְדָה בְּיוֹם הַשָּׁנִי. וְהַלְבָנָה הִיא טוֹב וְרַע. טוֹב בְּמִלּוּאָה, וְרַע בְּחִסְרוּנָה.

וּמְשׁוּם שְׁהִיא כְּלִילָה מְטוֹב וְרַע, מוֹנִים בְּהַ יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִים בְּהַ בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִין בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל. וְכַד לָקַת
בְּמִלּוּאָה, סִימָנָא לָא טַב לְיִשְׂרָאֵל. וְכַד לָקַת
בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן רַע לְיִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבַהֲאִי (ישעיה
כט) וְאַבְדָּה חֲכַמְתָּ חֲכָמִיו, חֲכָמָה
דִּישְׁמַעֲאֵלִים, וּבִינַת נְבוּנִיו תִּסְתַּתֵּר, דְּאִינוּן
לָא יַדְעִין בְּבְרִיאַתְן, אֲלֵא בְּשִׁמוּשָׁא דִּילְהוּן,
כְּפִי שְׁנוּי עֲלֵמָא בְּהַלִּיכְתָּן וְשִׁימוּשָׁן. וְסִיְהֵרָא
אַתְּבְרִיאַת בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה, וּבְחֶסְרוֹנָה דִּילְהָ
עֲנִיּוֹת, אַתְּבְרִיאַת לִילִית, שְׁבַתָּאִי, דְּאִיהוּ רַעֲב
וְצָמְאוֹן וְלָקוּתָא דְנְהוּרִין. עֲלֵה אַתְמָר, יְהִי
מְאֲרַת חֶסֶר. (משלי ג) מְאֲרַת יְי' בְּבֵית רָשָׁע. (קהלת
ו) וְחוּטָא וְלָכַד בָּהּ, בְּבֵית הַסֵּהֵר דִּילְהָ, וְצַדִּיק
יִמְלֹט מִמֶּנָּה.

וְאִית כְּכָא אַחְרָא, נְקוּדָה זַעֲיָרָא, נְקוּדַת עַל
שְׁפָחָה (נ"א סִיְהֵרָא) דְּאִיהוּ מְאֲרַת, וְדָא
חוּלָם, בַּת מְלָךְ, שְׁבַת מְלָכְתָא. דְּשִׁלְטָנוּתָא
דְּתַרְווייהוּ בְּיוֹם שְׁבִיעִי, דְּאַתְמָר בִּיהָ, (דברים ה)
לְמַעַן גְּנוּחַ עֲבָדְךָ וְאַמְתָּךְ. דְּסִדְר בְּרִיאַתְן לָאו
כְּסִדְר שְׁמוּשָׁן. וּבְגִין דָּא חֲמ"ה וּמ"א אֲדִים
סוּמְקִי דְגִיְהֵנָם, אַתְּבְרִיאֻ בְּיוֹמָא תַנְיִנָּא.
לְבָנָה שְׁבַתָּאִי, אַתְּבְרִיאֻ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה,
כְּפִנָּא וְחִשׁוּכָא. וּבְגִין דָּא אִין מִתְחִילִין בְּב"ד,
בְּגִין דְּגִיְהֵנָם אַתְּבְרִי בְּיוֹמָא תַנְיִנָּא, וְלָקוּתָא
דְנְהוּרִין בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה.

כְּ"ב, עֲלִיהָ אַתְמָר, (במדבר כד) דְּרַף כְּכַב מִיַּעֲקֹב.
דְּדַרְגִּיָּה בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה. וּבִיהָ (שמות ט)
וַיְהִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, דְּבִיהָ נַחֲת
קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיְהִב אֲוִרִיתָא לְיִשְׂרָאֵל,
בַּת יַחֲדָה, לְמַהוּי עַמִּיהָ שְׁבַת מְלָכְתָא. דְּאִיהוּ
יוֹם שְׁלִישִׁי, כְּלִיל תְּלַת עֲנַפֵּי אֲבָהָן, ש', בַּת
(מלכותא) יַחֲדָה, דְּשִׁלְטָנוּתָא דִּילְהָ כְּלִיל שְׁבַת,
בִּיהָ אַתְעַבִּידַת שְׁבַת.

וּבְגִין דָּא חוּלְקִין מְאֲרִי מִתְנִיתִין עַל מַתָּן

יִשְׁמַעֲאֵל. וְכַשְׁלוּקָה בְּמִלּוּאָה,
סִימָן לָא טוֹב לְיִשְׂרָאֵל.
וְכַשְׁלוּקָה בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן רַע
לְיִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבְזָה (ישעיה כט)
וְאַבְדָּה חֲכַמְתָּ חֲכָמִיו, חֲכָמָה שֶׁל
יִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבִינַת נְבוּנִים
תִּסְתַּתֵּר, שְׁהֵם לָא יוֹדְעִים
בְּבְרִיאַתְם, אֲלֵא בְּשִׁמוּשָׁם, כְּפִי
שְׁנוּי הָעוֹלָם בְּהַלִּיכְתָּם
וּבְשִׁמוּשָׁם. וְהַלְבָּנָה נְבִרָאָה בְּיוֹם
הַרְבִּיעִי, וּבְחֶסְרוֹנָה עֲנִיּוֹת,
נְבִרָאָה לִילִית, שְׁבַתָּאִי, שֶׁהוּא
רַעֲב וְצָמְאוֹן וְלָקוּי הַמְּאֻרֹת.
עֲלֵיהָ נְאֻמָּר יְהִי מְאֲרַת חֶסֶר.
(משלי ג) מְאֲרַת ה' בְּבֵית רָשָׁע.
(קהלת ו) וְחוּטָא וְלָכַד בָּהּ, בְּבֵית
הַסֵּהֵר שְׁלֵה, וְצַדִּיק יִמְלֹט מִמֶּנָּה.
וַיֵּשׁ כּוֹכַב אַחֵר, נְקֻדָּה קִטְנָה,
נְקוּדַת עַל שְׁפָחָה (הַלְבָּנָה), שֶׁהוּא
מְאֲרַת, וְזֵה חוּלָם, בַּת מְלָךְ,
שְׁבַת הַמְּלָכָה. שְׁשִׁלְטוֹן שְׁנֵיהֶם
בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, שְׁנֵאֻמָּר בּוֹ (דברים
ה) לְמַעַן גְּנוּחַ עֲבָדְךָ וְאַמְתָּךְ.
שְׁסִדְר בְּרִיאַתְם לָא כְּסִדְר
שְׁמוּשָׁם. וְלָכֵן חֲמ"ה וּמְאֲדִים,
אֲדָמִים שֶׁל הַגִּיְהֵנָם, נְבִרָאוּ בְּיוֹם
שְׁנֵי לְבָנָה שְׁבַתָּאִי נְבִרָאוּ בְּיוֹם
רְבִיעִי, רַעֲב וְחִשְׁף. וְלָכֵן אִין
מִתְחִילִים בְּשְׁנֵי וּרְבִיעִי, מִשּׁוּם
שְׁגִיְהֵנָם נְבִרָא בְּיוֹם שְׁנֵי, וְלָקוּי
מְאֻרֹת בְּיוֹם רְבִיעִי.

כְּ"ב, עֲלִיו נְאֻמָּר (במדבר כד) דְּרַף
כּוֹכַב מִיַּעֲקֹב. שְׁדַרְגָּתוֹ בְּיוֹם
שְׁלִישִׁי, וּבּוֹ (שמות ט) וַיְהִי בְּיוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, שְׁבוֹ יֵרֵד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת אֶת
הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יַחֲדָה,
לְהֵיוֹת עַמּוֹ שְׁבַת הַמְּלָכָה, שֶׁהוּא
יוֹם שְׁלִישִׁי, כּוֹלֵל שְׁלֹשֶׁת עֲנַפֵּי
הָאֲבוֹת, ש', הַבַּת (הַמְּלָכָה)
הַיַּחֲדָה, שְׁשִׁלְטוֹנָה כְּלִיל שְׁבַת,
כּוֹ נַעֲשִׂית שְׁבַת.

וְלָכֵן חוּלְקִים חֲכָמִי הַמְּשֻׁנָּה עַל
מַתָּן תּוֹרָה, בַּת יַחֲדָה. זֶה אָמַר

תורה, בת יחידה. דא אָמר, בְּשִׁלְיֵי נִתְּנָה תורה. וְדא אָמר, בְּשִׁבְעֵי נִתְּנָה תורה. וְאִיהִי בת יחידה, דְּאֲחִידַת בְּעַמּוּדא דְּאֲמַצְעִיתָא, תְּלִיתָאָה לְאַבְהֵן. וּבְצַדִּיק, שְׂבִיעִית לִיהּ בת יחידָאָה. וְכַד אִיהִי עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהּ, אֲתִקְרִי בֵּיהּ שְׂבִיעִי, דְּהוּא שְׂשֵׁי הָוָה, דְּכַכְּב דִּילֵיהּ צֶדֶק, וּבַת יחידָה שְׂבַת מְלַכְתָּא אֲתִקְרִי צֶדֶק. וּבְגִין דָּא, תורה אֲחִידָא בֵּין יוֹם ג' וְז'.

וְאִיהוּ כ"ב מִן פּוֹכְ"ב, כ"ו (תהלים פד) פִּי שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְהוָה צְבָאוֹת, שְׂכִינְתָּא מְלַכּוֹת הַקֹּדֶשׁ, (בראשית מח) בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, כ"ב אֲתוּוֹן דְּאוֹרֵייתָא. פּוֹכְב, כְּלִילָא מִתְּלַת דְּרָגִין, כ', פְּתָר. ב' בִּינָה. יְהוָה כְּלִיל תְּרוּוִייהוּ, חֲכָמָה. וְכִילָא כְּלִיל פּוֹכְ"ב, דְּרָגָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

וּשְׂכִינְתָּא אִיהִי לְבָנָה, לְבוּן הַהֲלָכָה, רַחֲמֵי, בְּסִטְרָא דְּחֶסֶד. וְאֲתִקְרִיאת חֲמָה, בְּרָה כַחֲמָה, מְסִטְרָא דְּגַבּוּרָה, פְּנֵי מִשָּׁה כַפְנֵי חֲמָה. סִיְהָרָא אֲפִילָה, מְעוּט דְּסִיְהָרָא, שְׂפָחָה דִּילָהּ גִּיהֶנּוּם, חֲמָה בִּישָׁא. שְׂפָחָה דִּילֵיהּ שְׂבַתָּא, לְקוּתָא דְּנַהֲוֹרִין, חִילוּל שְׂבַת. שְׂפָחָה דִּילָהּ, דְּאֲתַהֲדַרַת עוֹרָף לְגַבִּירְתָּהּ בְּכָל יוֹמָא (ד) רפ"ב ע"א) וְיוֹמָא וְאֲתַגְּבַרְתָּ עָלֶיהָ בְּחוּבֵין דִּישְׂרָאֵל בְּנָהָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (משלי ל) וּשְׂפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ. דְּשׁוּלְטָנוּתָא דְּשְׂפָחָה, לֹא הוּי אֱלָא בְּיוֹמָא תְּנִינָא, בְּגִיהֶנּוּם. וּבְרַבִּיעִי, בְּלָקוּתָא דְּנַהֲוֹרִין. וְאֲתַהֲדַרַת לְשִׁלְטָאָה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא.

וּבַת מְלָךְ, אֲסִירָא בְּסִרְכּוֹת, בְּבֵית הַסֵּהָר, בְּגִלוּתָא דִּילָהּ. וְאִיהִי קִינָא דְּסַמְאֵל בֵּין כַּכְּבִיא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹמִי, (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיֵה פְּנִשֶׁר וְאִם בֵּין פּוֹכְכִים שִׁים קִנְךָ מִשֶׁם אוֹרִיךָ נֶאֱמַר ה'. וּשְׂכִינָה נְגִה, וְנִגְהָ לְאִשׁ (יחזקאל א), וּמִפְּאֵן קָרְאוּ לְבֵית הַכְּנָסַת אִשׁ נְגִה.

בְּשִׁלְיֵי נִתְּנָה תורה, וְזָה אָמַר בְּשִׁבְעֵי נִתְּנָה תורה. וְהִיא בַת יחידָה שְׂאוּחַזַת בְּעַמּוּד הָאֲמַצְעִי, שְׁלִישִׁי לְאַבּוֹת. וּבְצַדִּיק, שְׂבִיעִית לוֹ בַת יחידָה. וּכְשֵׁיִיא עֲטָרָה עַל רִאשׁוֹ, נִקְרָא בּוֹ שְׂבִיעִי, שְׁהוּא הָיָה שְׂשֵׁי שְׂפּוֹכְבוֹ צֶדֶק, וּבַת יחידָה שְׂבַת הַמְּלָכָה נִקְרָאת צֶדֶק. וּמִשּׁוּם זֶה תורה אֲחוּזָה בּוֹ בֵּין יוֹם ג' וְז'.

וְהוּא כ"ב מִן פּוֹכְ"ב, כ"ו - (תהלים פד) פִּי שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְהוָה צְבָאוֹת, שְׂכִינָה מְלַכּוֹת הַקֹּדֶשׁ, (בראשית מח) בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל, כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתורה. פּוֹכְב כְּלוּל מִשְׁלֹש דְּרָגוֹת: כ' פְּתָר, ב' בִּינָה, יְהוָה כְּלוּל שְׁנֵיהֶם - חֲכָמָה. וְכּוֹכְ"ב כְּלוּל הַכֹּל, דְּרָגַת הָעַמּוּד הָאֲמַצְעִי וּשְׂכִינָה.

וְהַשְׂכִּינָה הִיא לְבָנָה, לְבוּן הַהֲלָכָה, רַחֲמִים, בְּצַד הַחֶסֶד. וְנִקְרָאת חֲמָה, בְּרָה כַחֲמָה, מְצַד הַגְּבוּרָה, פְּנֵי מִשָּׁה כַפְנֵי חֲמָה. הַלְבָּנָה אֲפִלָּה, מְעוּט הַלְבָּנָה, שְׂפָחָה שְׁלָה גִּיהֶנּוּם, חֲמָה רַעָה. שְׂפָחָה שְׁלָה שְׂבַתָּא, לְקוּי הַמְּאוּרוֹת, חִילוּל שְׂבַת. שְׂפָחָתָה, שְׂמַחְזִירָה עֹרָף לְגַבִּירְתָּהּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּמִתְגַּבְּרַת עָלֶיהָ בְּחֻטְאֵי יִשְׂרָאֵל בְּנִיָּה. זֶהוּ שְׂכַתוּב (משלי ל) וּשְׂפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ. שְׂשִׁלְטוֹן הַשְׂפָּחָה לֹא הָיָה אֱלָא בְּיוֹם הַשְּׁנֵי בְּגִיהֶנּוּם. וּבְרַבִּיעִי בְּלָקוּי הַמְּאוּרוֹת, וְחִזְרָה לְשִׁלְט בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

וּבַת מְלָךְ אֲסוּרָה בְּסִרְכּוֹת, בְּבֵית הַסֵּהָר, בְּגִלוּתָהּ. וְהִיא קִין שֵׁל סַמְאֵל בֵּין הַפּוֹכְכִים. וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע, (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיֵה פְּנִשֶׁר וְאִם בֵּין פּוֹכְכִים שִׁים קִנְךָ מִשֶׁם אוֹרִיךָ נֶאֱמַר ה'. וּשְׂכִינָה נְגִה, וְנִגְהָ לְאִשׁ (יחזקאל א), וּמִפְּאֵן קָרְאוּ לְבֵית הַכְּנָסַת אִשׁ נְגִה.

אֵשׁ מֵאֲדָיִם לִישָׁנָא דְאֹדָם, (שמות כח) **טוֹר אֹדָם פְּטָדָה.** נוֹגַהּ אֲשָׂא חִיּוּרָא. וְתַרְוִוִייהוּ פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי סִיְהָרָא, נִצַּח וְהוֹד, אֵינּוּן דְּנִטְלוּ חִוּרוֹ מִחֶסֶד, וְסוּמְקוֹ מִגְבוּרָה. אֶהְרֵן וְדוֹד מִתְמָן הוּו, חַד נְטִיל רַחֲמֵי, וְחַד נְטִיל דִּינָא, דְּדוֹד מִסְטָרָא דְשְׂמַאלָא, (שמואל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֶסֶד, וְתַרְוִוִייהוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט מִתְמָן. פְּנֵי מִשָּׁה הוּו נְהִירִין בְּנִבּוּאָה דְּבִינָה, אִיהוּ חֲמָה (אי"א) עֲלָאָה מִתְמָן נְבּוּאָה דִּילִיה.

אֵשׁ מֵאֲדָיִם לִשׁוֹן שֶׁל אָדָם, (שמות כח) טוֹר אָדָם פְּטָדָה. נֹגַהּ, אֵשׁ לְכַנְהָ. וּשְׁנֵיהֶם פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי לְכַנְהָ. נִצַּח וְהוֹד, אוֹתָם שֶׁלְקַחוּ לְכֵן מִחֶסֶד וְאָדָם מִגְבוּרָה, אֶהְרֵן וְדוֹד מִשָּׁם הֵיוּ. אֶחָד לְקַח רַחֲמִים, וְאֶחָד לְקַח דִּין. דְּוֹד מִצַּד הַשְּׂמָאל, (שמואל-א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֶסֶד. וּשְׁנֵיהֶם נְבִיאֵי אֱמֶת מִשָּׁם. פְּנֵי מִשָּׁה הֵיוּ מְאִירִים בְּנִבּוּאָה שֶׁל בֵּינָה, הִיא חֲמָה (אי"א) עֲלִיוֹנָה, מִשָּׁם נְבּוּאָתוֹ.

בְּהוֹן עֲשׂו חֲיִיבָא עֶבֶד אֲדוּם, וְנוֹקְבָא דִּילִיה **מֵאֲדָיִם,** אִיהִי שְׂפִיכוֹת דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, וְגִרְמָה דְּמִטְרוּנִיתָא אֲתַקְיִים בָּהּ, (איכה א) **נְתַנְנִי יְי' בִּידֵי לֹא אוֹכַל קוּם,** (שם) **נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוֹד, דְּוָה אֲתַהְדֵּר. דְּנִצַּח וְהוֹד לְקַבְּלִייהוּ. יִכִּין וּבֹעֵזוּ. שְׁתִּיהֵן אֲשֶׁר הִבִּית נִשְׁעֵן עֲלֵיהֶם. דְּבִי כְּנִשְׁתָּא אֲתַקְרִיאַת עַל שְׂמִייהוּ אֵשׁ נוֹגַהּ בְּדַקָּא אֲמִינָא.**

בְּהֵם עֲשׂו הַרְשָׁע עֶבֶד אֲדוּם, וְנוֹקְבָה שֶׁלוֹ מֵאֲדָיִם, הִיא שְׂפִיכוֹת דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְגִרְמָה שֶׁבְּמִלְכָה הַתְּקִיִּים, (איכה א) **נְתַנְנִי ה' בִּידֵי לֹא אוֹכַל קוּם.** (שם) **נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוֹד הַפּוֹךְ לְדוּוָה, שְׁנִצַּח וְהוֹד כְּנִגְדָם. יִכִּין וּבֹעֵזוּ. שְׁתִּיהֵן אֲשֶׁר הִבִּית נִשְׁעֵן עֲלֵיהֶם. שְׂבִית הַכְּסֻת נִקְרָא עַל שְׂמֵם אֵשׁ נֹגַהּ כְּמוֹ שְׂאֲמֵרְנוּ.**

וְשַׁפְחָה רַעָה אִיהִי קְבוּרָה, וּבָהּ אָסִירָא לְגַבִּירְתָּא. וְאִיהִי שְׂבִיתָא, קָרָה וִיבִשָּׁה, בְּקְבוּרְתָא דְעַפְרָא, וְאִיהִי מוֹת דְּעַנְוִיתָא דְאוּרִייתָא, וְאִיהִי קְבוּרַת עַנִּי, מְכוּסָה בָּהּ בְּשִׁבְעַ מִינֵי מְדוּרוֹת, דְּאִיהִי כְּלִילָא מִשְׁבַּע כְּכַבֵּיא, כְּמָה דְשִׁבְתַּת מִלְכְּתָא כְּלִילָא מִשְׁבַּע. וְאֵינּוּן שְׁבַע כְּכַבֵּיא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה (ס"א דְּגְבוּרְתָא) (בראשית מא) **שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, מִסְטָרָא דְשַׁפְחָה שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב. דְּעֲלִייהוּ אָמַר נְבִיא (עמוס ח) לֹא רַעֲב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לְשִׁמוּעַ אֶת דְּבַרֵי יְי'.**

וְשַׁפְחָה רַעָה הִיא קְבוּרָה, וּבָהּ אָסִירָא לְגַבִּירַת. וְהִיא שְׂבִיתָא, קָרָה וִיבִשָּׁה, בְּקְבוּרַת הָעַפְרָא, וְהִיא מוֹת שֶׁל עַנְוִית שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהִיא קְבוּרַת עַנִּי, מְכֻסָּה בָּהּ בְּשִׁבְעָה מִינֵי מְדוּרוֹת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּעַ כּוֹכָבִים, כְּמוֹ שְׂבִית הַמִּלְכָּה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע. וְהֵם שְׁבַעַ כּוֹכָבִים מִצַּד שֶׁל הַגְּבוּרָה (הַגְּבוּרָה), (בראשית מא) **שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע. מִצַּד שֶׁל שַׁפְחָה, שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב. שְׁעֲלֵיהֶם אָמַר הַנְּבִיא, (עמוס ח) לֹא רַעֲב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לְשִׁמוּעַ אֶת דְּבַרֵי ה'.**

גְבוּרְתָּה גֵּן. שַׁפְחָה אֲשַׁפָּה מְטוּנְפַת, מִסְטָרָא דְעַרְב רַב אֲשַׁפָּה מְעוּרְבַת בְּגֵן, לְגַדְלָא זְרַעִים, מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מִסְטָרָא דְעַבּוּדָה זָרָה, אֲתַקְרִיאַת שְׂבִיתָא,

גְבוּרְתָּה גֵּן. שַׁפְחָה אֲשַׁפָּה מְטוּנְפַת, מִצַּד שֶׁל עַרְב רַב אֲשַׁפָּה מְעוּרְבַת בְּגֵן לְגַדְלָא זְרַעִים, מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מִצַּד שֶׁל עַבּוּדָה זָרָה נִקְרָאת שְׂבִיתָא,

לילית, אשפה מטונפת, בגין דצואה מעורבת מכל מיני טנוף ושרץ, דזרקין בה פלבים מתים וחרמורים מתים. בני עשו וישמעאל קבורים בה. עובדי פלבים מתים, קבורים בה. ואיהי קבר דעבודה זרה, דקברין בה ערלים, דאינון פלבים מתים, שקין וריח רע, מטונף, מסורח, משפחה בישא איהי סרכא, דאחידא בערב רב, מעורבים בישראל. ואחידת בעצם ובשר, דאינון בני עשו וישמעאל, עצם מת, ובשר טמא, בשר בשדה טרפה, דעלה אתמר, (שמות כב) לפלב תשליכון אותו.

לילית, אשפה מטונפת, משום שצואה מעורבת מכל מיני טנוף ושרץ, שזרקים בה פלבים מתים וחרמורים מתים. בני עשו וישמעאל קבורים בה. עובדי כוכבים ומזלות, שהם פלבים מתים, קבורים בה. והיא קבר של עבודה זרה שקוברים בה ערלים, שהם פלבים מתים, שקין וריח רע, מטונף, מסורח, משפחה רעה היא סרכא, שאחזה בערב רב מערכים בישראל. ואחזה בעצם ובשר, שהם בני עשו וישמעאל, עצם מת ובשר טמא, בשר בשדה טרפה, שעליה נאמר (שמות כב) לפלב תשליכון אותו.

ובגוונא דאית תריסר מזלות, מסטרא דטוב. הכי אית תריסר מזלות, מסטרא דרע. הדא הוא דכתיב, (בראשית כה) שנים עשר נשיאים לאמתם. (קהלת ז) דזה לעמת זה עשה האלהים, ורשיעייא אינון אבי אבות הטומאה, דאינון טמא מת ושרץ, דמטמא לבר נש מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפילו תוף תוכו דכהנא מסתאב בהון. ובגין דא (ויקרא כא) על כל נפשות מת לא יבא. דרשע קרוי מת. ובוצינא קדישא, לאביו ולאמו לא יטמא. (ע"ב).

וכמו שיש שנים עשר מזלות מצד של הטוב, כך יש שנים עשר מזלות מצד הרע. זהו שפתיב (בראשית כה) שנים עשר נשיאים לאמתם. שזה לעמת זה עשה האלהים (קהלת ז), והרשעים הם אבי אבות הטמאה, שהם טמא מת ושרץ, שטמא את האדם מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפלו תוף תוכו של הכהן נטמא בהם. ולכן (ויקרא כא) [ועל כל נפשות מת לא יבא. שרשע קרוי מת. והמנורה הקדושה, לאביו ולאמו לא יטמא.

הבא אשפחנא אסוותא לגבי, דאתמר בי (ישעיה ג) ויתן את רשעים קברו. בתר דקבורה דא בגין אבא ואימא, דאינון בגלותא עם ישראל, אתקיים בי קרא ולא יטמא. אליהו, לא תתעכב מלנחתא, דאף על גב דאנת פהנא, לאביו ולאמו (א) יטמא. דהא קדשא בריך הוא ושכינתיה בגלותא, דאיהי קבורה לון, ואנא קבור בינייהו. באומאה עלך, בשם יי' חי וקיים, לא תתעכב מלנחתא. מלאכין קדישין, מארי דגדפין, באומאה עליינו,

באן מצאנו רפואה אלי, שנאמר בי (ישעיה ג) ויתן את רשעים קברו. אחר שקבורה זו משום אבא ואמא, שהם בגלות עם ישראל, התקיים בי הפתיב ולא יטמא. אליהו, לא תתעכב מלרדת, שאף על גב שאתה כהן, לאביו ולאמו (לא) יטמא. שהרי הקדוש ברוך הוא ושכינתו בגלות, שהיא קבורה להם, ואני קבור ביניהם. בשבועה עליך בשם ה' חי וקיים, אל תתעכב מלרדת. מלאכים

קדושים בעלי כנפים, בשבועה עליכם, קחו שבועה זו והעלוה על כנפיהם, שבועת ה' בח"י צדיק וקיים עמוד האמצעי, קחו שבועה זו והעלו אותה על כנפיהם במלכה, בפכוד שלה, לקדוש ברוך הוא.

מלאכים עליונים, שליחי הקדוש ברוך הוא מימין, ומלאכים שלוהיו משמאל, ומלאכים של אבא ואמא, יהיו מסתירים לה למעלה ולמטה, ומכסים אותה באות ו' בשש כנפיו, שבו נאמר (ישעיהו) שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים וגו'. ששבועה שלו, שהיא ה', רביעית. ובשמים יכסה רגליו שלה, ובשמים מעופפים אותה. ואתה אליהו, שעלית למעלה לעלת העלות, והוא טוען אותך מכל טוב, רד אליה, ותהיה כרוב תחיתה להורידה בך מלאה כל טוב. ומלאכים של אבא ואמא, שהם י"ה, (הסתירו אותה) סוכבו אותך בירידתה. ומלאכים של בעלה, בן אבא ואמא, ו' כסו אותה, ומעופפים אותה בשש כנפים - אב"ג ית"ץ, ובל"ו שתלויים מהם פחשבון ל"ו. ודאי זה שרפים עמדים ממעל לו. ויורדת ה' (י"ה) שלו, טמירה מכסה בהם. ומלאכים שהם של צדיק ח"י העולמים, הסמיכו אותה עליכם כמו החיות שסומכות את הפסא.

שאה על גב שה"א של אצילות של שם של יהו"ה היא תומכת לכלם, אין לכם לפרח למעלה ולרדת למטה חוץ ממנה, פאיברי הגוף שאין להם תנועה, חוץ מהנשמה, שהאיברים שיש לה התפשטו עליכם לתמוך אתכם בהם. שפך היא ה', כמו ים. אם יש לה פלים, מתמלאים

טולו אומאה דא, וסליקו לה על גדפייכו. שבועת יי' בח"י צדיק וקיים עמוד דאמצעיתא. טולו אומאה דא, וסליקו לה על גדפייכו. במטרוניתא ביקרא דילה, לגבי קדשא בריך הוא.

מלאכין עלאין, שליחן דקודשא בריך הוא מימינא. ומלאכין שליחן דיליה, משמאלא. ומלאכים דאבא ואמא, יהון סחרין לה עילא ותתא, ומכסין לה באת ו', בשית גדפין דיליה. דאתמר ביה (ישעיהו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים דשבועה דיליה, דאיהי ה', רביעאה. ובשמים יכסה רגליו דילה, ובשמים מעופפים לה.

ואנת אליהו, דסליקת לעילא, לעילת העילות, והוא טעין לך מכל טוב, נחות לגבה, ותהוי כרוב תחותא, לנחתא בך מלאה כל טוב. ומלאכין דאבא ואמא, דאינון י"ה, (ס"א אסתרו לה) אסתרו לך, בנחיתו דילה. ומלאכין דבעלה, ברא דאבא ואמא, ו' כסויאו לה, ומעפפין לה, בשית גדפין (דף רפ"ב ע"ב) אב"ג ית"ץ, ובל"ו דתליין מנייהו כחשבון ל"ו. ודאי איהו שרפים עומדים ממעל לו. ונחיתת ה' (נ"א י"ה) דיליה, טמירא מכוסה בהון. ומלאכין דאינון דצדיק ח"י עלמין, אסמיכו לה עלייכו כחיון דסמכי לכרטיא.

דאה על גב דה"א דאצילות, דשמא דיהו"ה, איהי סמיכת לכלהו, לית לכוון לפרחא לעילא, ולנחתא לתתא, בר מינה. פאברין דגופא, דלית להון תנועה בר מנשמתא, דאברין דאית לה, אתפשטו עלייכו, לסמכא לכוון בהון. דהכי איהי ה', פנימא, אי אית לה מאנין, מתמליין מנה, ומתפשטין בהון,

בְּנַחֲלִים דְּמִתְפַּשְׁטֵן מִן יַמָּא עַל אַרְעָא. וְאִי
לָאוּ, אִיהִי ה' בְּגִרְמָא יְחִידָאָה, בְּלֹא
אַתְּפַשְׁטוּתָא דְנַחֲלִין.

הָבִי מְאִנִּין דְשְׂכִינְתָא, אֵינוֹן מְלֹאכִין קְדִישִׁין
לְעֵילָא, וְיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אִי אֵית בְּהוֹן
מְאִרֵי מְדוּת, מְאִרֵי חֶסֶד חֲסִידִים, גְּבוּרִים
מְאִרֵי תוֹרָה, נְבִיאִים וּכְתוּבִים, צְדִיקִים, אַנְשֵׁי
מְלָכוֹת, דְּאַתְמַר בְּהוּ (דְנִיאל א) וְאֲשֶׁר פָּח בְּהֶם
לְעִמּוּד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, בַּעֲמִידָה דְצְלוֹתָא.
בְּהֵיכְלָא דְמְלָכָא אַדְנָ"י, מְלָכָא דִילָהּ יְהוֹ"ה.
וְהֶם חֲכָמִים וְנְבוֹנִים רְאִשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא
רְאִשֵׁי עַרְב רַב, דְּאַתְמַר בְּהוֹן, (אֵיכָה א) הָיוּ צְרִיָּה
לְרֹאשׁ. אִיהִי אַתְּפַשְׁטָא עַלְיָהּוּ בְּעֶשֶׂר סְפִירָן
דִילָהּ. בְּהֵוּא זְמָנָא, נְחִית עֲלֵת הַעֲלוֹת, בְּיוֹד
ה"א וְא"ו ה"א, לְנַחֲתָא עַלְיָהּוּ, לְאַקְמָא
שְׂכִינְתָא עַלְיָהּוּ.

וּבְזִמְנָא (שְׁמוֹת ב) דְוִיפְן פַּה זָכָה וַיִּרְא כִי אֵין
אִישׁ, אִיהִי אַמְרַת, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁלֵמָה
אַהִיָּה כְּעוֹטְיָה, מְעוּטְפַת בְּגִרְמָא דְלֹא
אַתְּפַשְׁטָא עַלְיָהּוּ, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא צְוּחַ
עֲלֵהּ וְאָמַר, (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

אַדְהָבִי, קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, רַבּוֹן
עֲלֵמָא, הָא הֲכָא רַעֲיָא מְהִימְנָא.
דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בְּמַדְבָּר יב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד,
עַד כְּעַן וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ. הָא הֲכָא וְהָאִישׁ
מִשָּׁה, דְשִׁקִּיל לְשִׁתִּין רַבּוּא דְיִשְׂרָאֵל. וּבֵיהּ
(תְּהִלִּים לג) מִמְּכוּן שְׁבַתוֹ הַשְּׁגִיחַ. דְּבֵיהּ אַתְמַר
לְגַבֵּי דְרָא דְגְלוּתָא בְּתַרְרָאָה, (ישעיה נג) וַיְיָ הַפְּגִיעַ
בוֹ אֵת עֶזְרָתוֹ כְּלָנוּ. וְאִיהוּ כְּלִיל בְּעֶשֶׂר מְדוּת,
דְּבִגְנִינְיָהּוּ אַמְרַת (בְּרַאשִׁית יח) לֹא אֲשַׁחֲתִית בְּעַבּוּר
הַעֲשָׂרָה. נְחִית עַלְיָהּ, לְאַשְׁגַּחָא עַל עֲלֵמָא,
וְקַיִים מִיֶּלֶךְ, דְּאַנְתָּ קְשׁוּט, וְכֹל מִיֶּלֶךְ קְשׁוּט.
דְּאִיהוּ גְּמַל חֶסֶד עִם שְׂכִינְתָא, וְקָטִיר שְׁפַחָה

מִמְנָה וּמִתְפַּשְׁטִים בְּהֶם כְּמוֹ
נַחֲלִים שְׂמִתְפַּשְׁטִים מְהִים עַל
הָאָרֶץ. וְאִם לֹא, הִיא ה' בְּעֶצֶם
יְחִידִי, בְּלֵי הַתְּפַשְׁטוּת הַנַּחֲלִים.
כְּדָּ כְּלֵי הַשְּׂכִינָה, הֶם מְלֹאכִים
קְדוּשִׁים לְמַעְלָה, וְיִשְׂרָאֵל
לְמַטָּה, אִם יֵשׁ בְּהֶם בְּעֵלֵי מְדוּת,
בְּעֵלֵי חֶסֶד חֲסִידִים, גְּבוּרִים
בְּעֵלֵי תוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים,
צְדִיקִים אַנְשֵׁי מְלָכוֹת, שְׂנְאָמַר
בְּהֶם (דְנִיאל א) וְאֲשֶׁר פָּח בְּהֶם
לְעִמּוּד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, בַּעֲמִידַת
הַתְּפִלָּה, בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ אַדְנָ"י,
מִלְּךְ שְׁלָהּ יְהוֹ"ה. וְהֶם חֲכָמִים
וְנְבוֹנִים רְאִשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
רְאִשֵׁי עַרְב רַב שְׂנְאָמַר בְּהֶם
(אֵיכָה א) הָיוּ צְרִיָּה לְרֹאשׁ. הִיא
הַתְּפַשְׁטָא עַלְיָהּוּ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת
שְׁלָהּ. בְּאֹתוֹ זְמַן יָרַד עֲלֵת
הַעֲלוֹת בְּיוֹד ה"א וְא"ו ה"א,
לְרַדַּת עַלְיָהּוּ וְלַהֲקִים שְׂכִינָה
עַלְיָהּוּ.

וּבְזִמְנָא שְׁל (שְׁמוֹת ב) וַיִּפְן כַּה
זָכָה וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ, הִיא
אוֹמְרַת: (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁלֵמָה
אַהִיָּה כְּעוֹטְיָה, מְעֻטְפַת בְּעֶצֶם
שְׁלֹא הַתְּפַשְׁטָא עַלְיָהּוּ. וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא צְוּחַ עֲלֵיו וְאָמַר:
אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

בֵּין כֶּף קָם הַמְּנֹרָה הַקְדוּשָׁה
וְאָמַר, רַבּוֹן הַעוֹלָם, הָרִי כָּאֵן
רוּעָה הַנְּאָמֵן, שְׁבוּ נְאָמַר (בְּמַדְבָּר
יב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד,
עַד כְּעַת (שְׁמוֹת ב) וַיִּרְא כִי
אֵין אִישׁ. הָרִי כָּאֵן וְהָאִישׁ
מִשָּׁה, שְׁשִׁקִּיל לְשִׁשִׁים רַבּוּא שְׁל
יִשְׂרָאֵל, וּבּוֹ (תְּהִלִּים לג) מִמְּכוּן
שְׁבַתוֹ הַשְּׁגִיחַ. שְׁבוּ נְאָמַר עַל
דוֹר הַגְּלוּת הַאֲחֻרּוֹנָה, (ישעיה
ג) וְהִי הַפְּגִיעַ בוֹ אֵת עֶזְרָתוֹ
כְּלָנוּ. וְהוּא כְּלוּל בְּעֶשֶׂר מְדוּת,
שְׁבִגְלָלָן אַמְרַת (בְּרַאשִׁית יח) לֹא
אֲשַׁחֲתִית בְּעַבּוּר הַעֲשָׂרָה. רַד עֲלֵיו
לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַעוֹלָם וְקַיִם דְּכְרִיךְ,